

نگاهی به «روی علف‌های خشک» ساخته نوری بیلگه جیلان

تاریخ طبیعی زوال

حسام نصیری: «روی علف‌های خشک»، آخرین ساخته نوری بیلگه جیلان، شاهکاری است هم‌تراز آثار یک دهه اخیر او. سرشار از حساسیت و کمال‌گرایی بصری جیلان که در سینمای معاصر کمیاب و دست‌نیافتنی است. جیلان بار دیگر به فضای روستاهای حاشیه‌ای ترکیه می‌رود تا تأکید ترکیه فقط استانبول، آنکارا و ازمیر نیست. جیلان ترکیه‌ای غیراروپایی را نشان می‌دهد؛ ترکیه‌ای بسیار متفاوت با سربال‌های ترکی که می‌کوشند تصویری اروپایی از فضا و فرهنگ ترکیه امروز ارائه دهند. ترکیه جیلان، ترکیه اردوغان و توهमत جاه‌طلبانه او نیست؛ بلکه ترکیه‌ای با انبوهی عقب‌افتاده‌گی‌های فرهنگی و اقتصادی است. باوجوداین جیلان نمی‌خواهد که به این تصویر محتوای سیاسی مورد علاقه اروپایی‌ها را بدهد. فیلم‌های او به لحاظ محتوا و مضمون ارتباط چندانی با فضای ملت‌په سیاسی یک دهه اخیر ندارد؛ با این حال فیلم‌های او نباید ما را دچار خطا کند که جیلان فیلم‌سازی بی‌اعتنا به کشورش و مسائل سیاسی حاد آن و البته یوپوولیسِم حزب اعتدال اردوغان است. جیلان در سطحی پیچیده‌تر و خلاقانه‌تر به سیاست رجوع می‌کند؛ مانند شاهکارش «خواب زمستانی» که به شکلی نبوغ‌آمیز

شخصیت دمدمی مزاج، یوپوولیست و خودشیفته اردوغان را به میانجی شخصیت آیدین خلق کرد. «روی علف‌های خشک» نیز به همین سیاق و با تمرکز بر خُرد جهان روستایی دورافتاده از مرکز در منطقه آناتولی شرقی، جهان بزرگ یا همان ترکیه امروز را بازنمایی می‌کند. جیلان بار دیگر در خلق شخصیت نخست فیلمش، سمّت، به جهان داستانی نویسنده مورد علاقه‌اش آنتوان چخوف رجوع می‌کند. معلمی سرشار از احساسات متناقض و شخصیتی ناپایدار که در کسری از ثانیه از فرشته به شیطان تبدیل می‌شود.

مهارت حیرت‌انگیز جیلان در خلق موقعیت‌های عادی و گفت‌وگوهای روزمره بار دیگر در اوج است. او از درون این گفت‌وگوهای معمولی ذات و جوهره حقیقی آدمی را بیرون می‌کشد. در «علف‌های خشک» نیز شخصیت معلم در گفت‌وگوهای طولانی و ملال‌آورش با شخصیت‌های دیگر ساخته می‌شود. فرمانده پاسگاه، کان، نوری و دیگر شخصیت‌های روستایی همگی در گفت‌وگویی طولانی با سمّت معرفی می‌شوند. و البته خود سمّت که مانند دیگر شخصیت‌های آثار جیلان چنان به لحاظ عاطفی و اخلاقی ناپایدار است که در مواجهه با هریک از این شخصیت‌ها، به رنگی درمی‌آید. تنش

اصلی فیلم درباره دو رخداد بنا شده است. نخست شکایت سویم و آینلین دو دانش‌آموز دختر از کان و سمّت، و دوم مثلث عشقی میان سمّت، نوری و کان. فیلم به شکلی هوشمندانه این دو خرده‌داستان را در امتداد هم جلو می‌برد. و در هر دو مورد فرجام آنها نشان از زدالت طبع سمّت است. او در هر دو مورد یا دروغ می‌گوید یا به عهدش وفادار نمی‌ماند. و ازاین‌رو عجیب نیست که در پایان، جیلان او را در میان علف‌های زرد، خشکیده و هرز نشان می‌دهد. تصویری کامل و تکان‌دهنده از یوجی ترکیه امروز. ترکیه ازهم‌گسیخته و ناپایدار و عجیب نیست که جیلان زمینه داستان هایش را به منطقه آناتولی می‌برد، به ریشه‌های ترکیه تا بر جهان ذهنی متناقض و مسئله‌دار ترکیه امروز تأکید کند. بر تفاوت شگفت‌انگیز فرهنگی و اخلاقی سمّت و کان، یکی متعلق به مرکز، استانبول و اخلاقیات مزورانه مبتنی بر منفعت شخصی و دیگری روستایی حاشیه‌نشین با اخلاقیات ساده‌دلانه. در میان این دره عمیق فرهنگی که در یک سویش کان است و در سوی دیگرش سمّت، جیلان شخصیت نوری آمان‌گرا و چپ‌گرا را قرار می‌دهد. اوست که می‌تواند این مغاک عمیق میان این دو سمت را به تعادل برساند. مغاکي که

نگاهی به ۷ فیلم اکران نوروزی و میزان موفقیت آنها در گیشه سینماها

می‌توان به اکران‌های سال آینده سینما امیدوار بود؟

خیلی مهم بود. به سراغ آقای پورصمیمی رفتیم. با وجود اینکه ایشان در پذیرش فیلم سخت‌گیری دارد، خوشبختانه که روز بعد از ارسال فیلم‌نامه با ما تماس گرفتند و نقش را پذیرفتند.»

سعید پورصمیمی، مریم سعادت، خسرو احمدی، حمیدرضا پگاه، بهنام تشکر، علی باقری، المیرا دهقانی، مهدی قربانی، یاسین مسعودی، محمدصادق ملک، نیما نادری، بالله شادمانی، مهدی فریضه، روزبه رثوفی، منوچهر علیپور، امیر دانشجو، سیدابوالفضل موسوی، نصیر ساکی، امیرمهدی کوشکی و اسکندر کوئی بازیگران این فیلم بیوگرافیک هستند.

«بروزخان» یکی از فیلم‌های مورد علاقه مخاطبان جشنواره بود و سیمرغ بلورین بهترین فیلم اول (بخش نگاه نو)، دیلم افتخار بهترین فیلم‌نامه و سیمرغ بلورین بهترین تدوین، جوایز این فیلم در جشنواره چهل‌دوم فیلم فجر بود.

فیلمی اقباسی درباره عشق به سینما

قربانعلی طاهر فرد در نخستین تجربه کارگردانی فیلم بلند به سراغ روایت دلبستگی‌های یک نقاش ساختمان عاشق سینما رفته است که با اشتیاق تمام موفق به تولید چند فیلم کوتاه شده و در آرزوی ساختن نخستین فیلم سینمایی خودش است.

این فیلم با نگارش حسین تراب‌نژاد و احسان لطیفان برداشتی آزاد از کتاب «آپاراتچی» نوشته دکتر روح الله رشیدی است که رویدادهای آن در اوایل دهه ۶۰ شهر تبریز می‌گذرد.

طاهر فرد در نشست خبری فیلم «آپاراتچی» اشاره کرد: «جلیل طایفی یکی از فیلم‌سازان دهه ۶۰ ماست و در استان تبریز، کارهای مختلفی در حوزه پخش انجام می‌دهد. او بخشی از فروش بلیت فیلم‌هایش را هم به‌صورت خودجوش به جگ‌زده‌ها می‌دهد. زمانی که فیلم‌نامه این اثر نوشته شد، به سراغ اما‌بازای بیرونی آن رفتیم. اصلا دوست ندارم فیلم ما مهر‌دیف «فسیل» قرار بگیرد. قصه ما از دل مردم بیرون می‌آید و هدف ما ایجاد کم‌دی موقعیت نبوده است. فیلم با نگاهی به کتاب «آپاراتچی» ساخته شده و بخش‌هایی از خاطرات هم در فیلم آورده شده است. ما می‌خواستیم مخاطبان‌مان یک نوستالژی دهه ۶۰ را تماشا کنند و از لحظات شیرین آن لذت ببرند. «آپاراتچی» برای مخاطبان دهه ۶۰ یک یادآور فکری و تحجر و شبه‌روشنفکری در هنر ایران تأثیر زیادی داشته و به بخشی از آن در فیلم اشاره شده است.»

حضور تحسین برانگیز علی نصیریان در فیلمی با محوریت کودک و نوجوان

«نوروز» از جمله فیلم‌هایی است که نمایش آن در ایام عید اتفان درستی است. این فیلم رقابت اهریمن با نماینده عمو نوروز در راه رسیدن بهار را تصویر می‌کند و نمی‌توان از بازی زیبا و به‌اندازه علی نصیریان در این فیلم غافل شد. شبنم مقدمی، مهدی هاشمی، افشین هاشمی، مهتاب ثروتی، سیاوش چراغی‌پور، علی آرا، طاه‌ا شادری‌فر، سحر حسینی و علی یوراک‌سیلان دیگر بازیگران این فیلم هستند. **فیلمی دیگر برای علاقه‌مندان سینمای کودک و نوجوان** سیدعلی موسوی‌نژاد، تهیه‌کننده و کارگردان فیلم «ایلیا، جست‌وجوی قهرمان»، در این فیلم به سراغ یکی از دغدغه‌های نسل جدید و ارتباط زیاد آنها با فضای مجازی رفته است. او معتقد است: فیلم‌های سینمای کودک نه درباره کودک و نه برای کودک است. در گذشته فیلم‌های خوبی ساخته شد؛ اما چند سالی است در این زمینه ضعیف عمل شده است.

آثار در جشنواره فیلم فجر شرکت می‌کنند و فیلم‌ها اعلام نهایی می‌شود، باید به رأی هیئت انتخاب و داوری احترام بگذارند.»

نمایش «بی‌بدن» به کارگردانی مرتضی علیزاده، نویسندگی کاظم دانشی و تهیه‌کنندگی سیدمصطفی احمدی در جشنواره چهل‌دوم فیلم فجر واکنش‌های متفاوتی به همراه داشت. برخی داستان فیلم را که برداشتی از یک پرونده قضائی واقعی است، تلخ توصیف کردند و انتقادهایی به بازی‌ها و کارگردانی فیلم داشتند و برخی دیگر هم پرداختن به چنین سوزه‌ای را حرکتی جسورانه توصیف کردند.

چند ساعتی از زندگی شهید شیرودی روی پرده سینما

اولین خبرهایی که از این فیلم سینمایی پیش از ساخت به گوش می‌رسید، تولید فیلمی با پروداکشن عظیم بود که رشادت و مین‌دوستی خلیان شهید علی‌اکبر شیرودی و دیگر هم‌زمانش را در روز‌های آغازین جنگ به تصویر خواهد کشید. محمد عسگری نقش اول فیلمش را به میلاد کی‌مرام در نقش شهید شیرودی سپرد و امیرحسین آرمان در نقش شهید ادیان، نادر فلاح، آر‌مین رحیمیان، کریم امینی، روح‌الله زمانی، محمدرضا صولتی، پیام اینالوئی، احسان عباسی، مفتر محمدی، احسان صاحب‌الزمانی، یوسف فروتن و راحله لطفی هم دیگر نقش‌های این فیلم سینمایی را ایفا کردند.

واکنش‌ها از سوی منتقدان به این فیلم در جشنواره فیلم فجر متفاوت بود؛ اما بسیاری بر سر این موضوع که فیلم از امکانات تولیدی خوبی برخوردار بوده، از آن به‌درستی استفاده شده، شخصیت‌پردازی شهدا در این فیلم باورپذیر بوده و فیلم‌برداری شایسته تقدیر است، اشتراک نظر داشتند.

محمد عسگری کارگردان «آسمان غرب» در نشست خبری آن اعلام کرد: «این فیلم‌نامه براساس گفت‌وگوهای رخ‌داده با هم‌زمان شهید یا مصابه‌های موجود، نوشته شده است. ما وقایع واقعی را در قالب قصه و سینما روایت کردیم و تمام تلاش من این‌ بوده که اتفاقات در مسیر زندگی شهید رخ دهد؛ مثلا شهید سهیلیان ۲۱ مهر به گونه دیگری شهید می‌شوند؛ اما من می‌خواستم دین خودم را به هوانیروز و شهدای آن ادا کنم و اگر تغییری در روایت بوده، به نظر کار اشتباهی نکردم.

سیمرغ بلورین بهترین صداگذاری برای بهمن اردلان و سیمرغ زرین فیلم از نگاه ملی چهل‌دومین جشنواره فیلم فجر از‌جمله جوایز این فیلم سینمایی بود.

«بروزخان» پیشنهادی برای علاقه‌مندان به فوتبال

علی تقفی برای ساخت نخستین اثر سینمایی‌اش یک فیلم بیوگرافی را انتخاب کرد. او به سراغ مقطعی از زندگی معلم اخلاق فوتبالی پرویز دهداری رفت و سعید پورصمیمی را برای نقشش اول فیلمش انتخاب کرد؛ انتخابی که بسیاری از مخاطبان جشنواره چهل‌دوم فیلم فجر را شگفت‌زده کرد و بیراه نبود که اکثر مخاطبان این فیلم منتظر سیمرغ نقش اول مرد برای این بازیگر بودند که در کمال ناباوری اتفاق نیفتاد.

تقفی پیش از ساخت این فیلم تجربه ساخت چند

مستند فوتبالی داشته و در نشست خبری این فیلم سینمایی تأکید کرد: «من دغدغه ساختن فیلم فوتبالی داشتم. در نتیجه برای نوشتن فیلم‌نامه سختی زیادی کشیدم و این فیلم حاصل کار یک تیم بزرگ است. ما امکان پیداکردن بازیگری را که شبیه به آقای دهداری باشد، نداشتیم. البته برای بده و تهیه‌کننده مهم بود که بازیگر بتواند شخصیت پیچیده‌ای را خلق کند. در واقع توانایی بازی برای این نقش

یک سال گذشته رجوع کنیم، به نظر می‌رسد دراین‌میان فیلم‌های کم‌دی شانس بیشتری برای دیده‌شدن دارند؛ اما اینکه این فیلم‌ها درنهایت در صدر فهرست پرفروش‌ترین‌ها قرار بگیرند یا نام آنها را باید در بین رکوردشکن‌های سینمای ایران دید، نیاز به زمان دارد.

اولین تجربه کارگردانی آقای بازیگر

اگر به آمار فروش «تمساح خونی»، اولین ساخته سینمایی جواد عزتی، نگاه کنیم، می‌توان حدس زد این فیلم در اکران عمومی هم با اقبال خوبی روبه‌رو شود. این فیلم در سانس‌های ۱۱ روز نمایش پیش از آغاز جشنواره حدود ۶۴۰ میلیون تومان فروش داشت. علاوه بر اینکه «تمساح خونی» در ایام جشنواره اکران شهرستان‌ها را نداشت. امسال این فیلم و برخی دیگر از فیلم‌های حاضر در جشنواره فیلم فجر حاضر به نمایش آثارشان در شهرستان‌ها نشدند و یکی از دلایل اصلی صاحبان این آثار برای اکران‌نشدن فیلم‌شان در سانس‌های فوق‌العاده یا در استان‌ها، تأمین سرمایه در بخش خصوصی بوده است. با این حال «تمساح خونی» یکی از موفق‌ترین فیلم‌های حاضر در جشنواره چهل‌دوم فیلم فجر بود؛ فیلمی که بسیاری از منتقدان آن را اثری خوش‌ساخت توصیف کردند و حدس می‌زنند که گیشه پربروفتی را هم تجربه خواهد کرد. این فیلم برای جواد عزتی سیمرغ بهترین کارگردان فیلم اول را به همراه داشت. جواد عزتی در نشست خبری «تمساح خونی» توضیح داد: «می‌خواستم یک فیلم تماشاگرپسند بسازم و علاوه‌برآن سینما بودن فیلم برایم مهم بود. تا وقتی فیلم را می‌بینم، بین پلان‌های این فیلم و پلان‌های یک سریال تفاوت نبود. موقع شروع فیلم هم به دوستانم گفتم دوست دارم فیلمی بسازیم که هر بخش آن یک پیشنهاد برای سینما داشته باشد و فکر می‌کنم این اتفاق افتاده است. من ذات سینمای ایران را دوست دارم و حیف است که این سینمای باشکوه در سرش بخورد و دائم بگویم سینمای ایران عقب مانده است. قبل از هر چیزی دوست داشتم سعی کنم مخاطبان با سینما آشتی کنند. من دیدگاه خودم را از کم‌دی و سینمایی که بلد بودم، جلوی دوربین بردم و قصد مقایسه با کم‌دی‌های دیگر را نداشتم.

فیلم پر حاشیه جشنواره فیلم فجر در آستانه اکران

بی‌شک «بی‌بدن» را می‌توان پرحاشیه‌ترین فیلم جشنواره چهل‌دوم فجر دانست. تصویر گریه‌ها و فریادهای الناز شاکردوست، بازیگر این فیلم سینمایی، در یکی از اکران‌های مردمی در پی اعتراض به اینکه چرا این فیلم در بخش سودای سیمرغ نیست؟ به یکی از پربازدیدترین‌های فضای مجازی تبدیل شد؛ اما این تنها حاشیه «بی‌بدن» نبود. در روزهای آخر برگزاری جشنواره نیز محمدمهدی اسماعیلی، وزیر ارشاد، درباره اعتراض دست‌اندرکاران آن به راه‌یافتن آن به بخش سودای سیمرغ توضیحاتی داد و تأکید کرد: «آن روزی که این فیلم در مرحله انتخاب بوده، دوستان ما بیش از ۴۰ دقیقه از فیلم را دیدند و نتوانسته بودند جمع‌بندی کنند. البته فیلم… فیلم خوبی بود و باید از عوامل و بازیگران تشکر کرد و الان هم امیدواریم مورد توجه مخاطبان قرار بگیرد.

وزیر ارشاد در جمع خبرنگاران اشاره کرد که به‌زودی مجتبی امینی، دبیر جشنواره فیلم فجر، راه‌یافتن فیلم «بی‌بدن» به بخش سودای سیمرغ را اعلام خواهد کرد.

مجتبی امینی، دبیر جشنواره چهل‌دوم فیلم فجر هم در پاسخ به پرسش خبرنگاران درباره حواشی این فیلم گفت: «در زمان بازی‌بینی هیئت انتخاب فیلم «بی‌بدن» به‌صورت کامل به جشنواره ارائه نشده بود و وقتی صاحبان

بهناز شیربانی: سرانجام نام هفت فیلم برای اکران نوروز ۱۴۰۳ اعلام شد؛ فیلم‌هایی که چند روز پیش از نوروز، یعنی از ۲۳ اسفند روی پرده خواهند رفت. «تمساح خونی»، «بی‌بدن»، «آسمان غرب»، «بروزخان»، «آپاراتچی»، «نوروز» و «ایلیا در جست‌وجوی قهرمان» اسامی فیلم‌های منتخب اکران نوروز است.

روح‌الله سهرابی، مدیر کل اداره نظارت بر نمایش فیلم، بعد از اعلام فیلم‌های اکران نوروز با اشاره به روند نمایش فیلم‌ها در روزهای منتهی به تعطیلات عید گفت: «شرایط خاص این دوره از اکران نوروز ۱۴۰۳ و هم‌زمانی با ماه مبارک رمضان و البته با نگاه تأمین نیاز و سلیقه مخاطبان سینما از قشرا و گروه‌های سنی و فکری مختلف، چپش اکران نوروزی به گونه‌ای انجام شده که همه سلیاق را پوشش دهد و از سینمای دفاع مقدس تا سینمای کودک و نوجوان، اجتماعی، ورزشی و کم‌دی در سبب اکران نوروزی جانی‌ای شده است.»

سهرابی با اشاره به فیلم‌های دیگری که متقاضی اکران نوروز بوده؛ اما در این جدول لحاظ نشده‌اند، عنوان کرد: «اکران دوم عید نوروز با توجه به شرایط فروش و کف فروش فیلم‌ها تعیین خواهد شد و چنانچه فیلمی در مدت‌زمان مشخص‌شده حد نصاب لازم در جذب مخاطب را نداشته باشد، مطابق با آیین‌نامه تصمیم‌گیری خواهد شد و تا سقف چهار فیلم جدید هم‌زمان با عید سعید فطر روی پرده خواهند رفت؛ بنابراین فیلم‌ها باید از تمام ظرفیت خود در بازه زمانی تعیین‌شده برای اکران استفاده کنند تا بیشترین جذب مخاطب را داشته باشند. طبق تصمیم سازمان سینمایی با آغاز اکران فیلم‌های نوروزی، نمایش فیلم‌های روی پرده به پایان خواهد رسید.»

دراین‌میان در یک سال گذشته بسیاری از فیلم‌های روی پرده، به‌ویژه آثاری که در جذب مخاطب موفق عمل کردند، مدت‌زمان بیشتری به اکران ادامه دادند و از این نظر با اعلام فیلم‌های اکران نوروز برای برخی از اهالی سینما این پرسش مطرح بود که آیا باید یا فیلم‌های روی پرده خداحافظی کرد یا این فیلم‌ها هم جایی در میان اکران‌های جدید خواهند داشت؟ علاوه بر اینکه برخی سینماداران تأکید دارند تعدادی از پردیس‌های سینمایی در تهران و شهرهای دیگر که بیش از هشت سالن دارند، در صورت پایان اکران برخی فیلم‌هایی که هنوز مخاطب دارند، خالی می‌مانند؛ اما همایون اسعدیان دبیر شورای صنفی نمایش، در گفت‌وگو با ایسنا از رازینی با سازمان سینمایی برای ادامه اکران برخی فیلم‌های روی پرده در نوروز خبر داد.

او بیان کرد: «در حال مذاکره و وزارت ارشاد هستیم تا بتوانیم اکران چند فیلمی را که هنوز مخاطب دارند، در تعطیلات عید ادامه دهیم. اکران اینس فیلم‌ها در کنار فیلم‌های نوروزی کمک می‌کند تا سینماها همچنان رونق داشته باشند.»

فیلم‌های اکران نوروز چقدر شانس دیده‌شدن دارند؟

امسال نیز هم‌زمان با نوروز، ماه مبارک رمضان را در پیش خواهیم داشت و برخی از اهالی سینما معتقدند این هم‌زمانی و احتمالا سانس‌هایی که تا نیمه‌شب و سحر ادامه خواهد داشت، می‌تواند مخاطب بیشتری را راهی سالن‌های سینما کند. از نگاهی دیگر برخی معتقدند تا حد زیادی همه چیز به شرایط اقتصادی مخاطب بستگی دارد. اینکه آیا مردم سینما را در اولویت انتخابشان برای سرگرمی و استراحت قرار می‌دهند؟ یا باید انتظار دیگری از آنها داشت؟

با نگاه به آثار منتخب اکران نوروزی می‌توان تنوع چپنش فیلم‌ها را دید. با این حال اگر به رفتار مخاطب در

جیلان البته چندان امیدی به پرشدنش ندارد. تصویر نهایی پرسه‌زن‌های بیهوده این سه شخصیت در ویرانه‌های ترکیه؛ پرسه‌زنی‌ای که یادآور پرسه‌زنی‌های بیهوده و عبث شخصیت‌های فیلم‌های آنتونیونی است. نوری شخصیت پیچیده فیلم جیلان است؛ معلمی که در انفجاری تروریستی یک پایش را از دست داده و باوجوداین همچنان به آرمان‌هایش وفادار است و مشتاق مبارزه برای اصلاح امور است. او دقیقاً در میانه

مغاک امروز و دیروز ترکیه، سمّت و کان قرار دارد. در میانه ترکیه دویاره میان ره‌اشدن از

کشوری خاورمیانه‌ای با سطره اخلاقیات دینی از یک سو و ترکیه اروپایی با شوق فراوان

مرکز‌نشین‌ها برای ره‌اشدن از آن اخلاقیات و پذیرش ارزش‌های اروپایی.

او عاشق کان است و می‌داند که می‌تواند او را از بار سنگین اخلاقیات پدران‌ش رها کند؛ بی‌ثکی او را تبدیل به یک سمّت دیگر کند. شخصیت سویم، شاید نقطه اتکای اخلاقی اصلی فیلم باشد. دختر نوجوانی که شاید جیلان آینده ترکیه را در هیبت او می‌بیند؛ دختری که با وجود محدودیت‌ها و داوری‌های اخلاقی منکوب‌کننده آن منطقه، تصمیم می‌گیرد از معلمش شکایت کند. در جهان به‌غایت مردسالارانه ترکیه امروز، تنها نقطه اتکای اخلاقی فیلم دو شخصیت نوری و سویم هستند. یکی در تلاش برای دگرگونی در وضعیت کنونی و دیگری به‌عنوان نماینده آینده شجاع و عمل‌گرای‌کی که از راه خواهد رسید.

«روی علف‌های خشک» از بهترین فیلم‌های سال اخیر است و بازیگر نقش نوری، مروه دیزدار توانست نخل طلای بهترین بازیگر زن را از جشنواره کن برد.

یادداشت

میلاد شوالیه موسیقی در شادی و شبنم

متبرک باد نام او

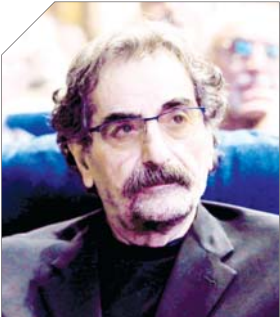
امید مافی

روزنامه‌نگار

مردی با صدای خملی، برخاسته از بیستون پابرجا و یله بر ستیغ رستگاری، شیرآهن‌کوه مردی که چند قدم مانده تا پایان شتا میلادش را به جشن می‌نشینم و پای رواق آفتاب ولرم، به عشق عدلیب‌های خنجره‌اش هورا می‌کشم.

فرزند پس‌کوچه‌های خاکی و پرغبار آن سوی طاق بستان ایک در درگاه ۷۴ سالگی پرنقش‌تر از فرش نفیس اردکان و پرنگارت‌ر از تابلوی چشم‌ه‌نواز فرشچیان، می‌درخشد و گره‌های بی‌حوصلگی جماعتی مغموم و مغیور را به گره‌های هنر پیوند می‌زند تا اینجا در این محنت آباد گاهی دلمان برای خودمان تنگ شود و برای ته گرفتن دلواپسی‌ها به صدای لاهوتی‌اش پناه ببریم و روشانی عشق را در ارتفاع بلند آوازش جست‌وجو کنیم.

عصرهای زمستانی، چشمان بی‌خواب، جنون انتظار و آوای خنیاگری که با سه تار، تارهای دل را می‌نوازد و فریادش به باران تبدیل می‌شود. برای موسیقی اصیل ایرانی شهرام ناظری حکم‌گیمبایی را دارد که در طرفه‌العینی شیدایی منقّص را با مخموری منقّس تاخت زده و شور و شادی و شبنم را برای سرخوشان عشق به ارمغان می‌آورد. راشنگری که جسم بی‌خواب و جان بی‌تاب را در روشنایی غرقه می‌کند تا باور کنیم تنها صداست که می‌ماند. تا در زادن‌ورزش برای چاک‌و‌کا‌ه‌ها و چله‌چله‌ها دست تکان دهیم و بر دف‌ها بکوبیم که او عین زندگی است. زندگی، این منشور نشسته برگنید دورا.

شوالیه نجیب که در سراسر گیتی خرامیده و غریبه و آشنا را مسحور شعبده صدايش کرده اینک آماده است تا پس از پنج سال دوری، دوباره با خاک سن تیمم کند و در نگاه سوته‌دلان هنر وضو گرفته و کعبه عشاق لقب بگیرد و رو به قبله آرزوها شعله‌های سرکش جاودانگی را بيفروزد. این روزهای لبالب از سکوت تمام می‌شوند و او دوباره با نغمه‌های کردی و

فارسی‌اش، استیج را واله هنرش خواهد کرد و ندای سماواتی‌اش را به تنبور زخمی و ززاندود آغشته می‌کند. هم‌نفس شجریان بی‌تکرار که نشان لژئین دونور را بر سینه روزگار صداهای غریبه با تکنیک، گوش‌ها را به یمن صدایی خاطره‌انگیز، نوازش خواهد داد. کمکا‌رها به عشقش بر دف‌ها بکوبند و تنبورا‌ها در تهییج کنند که صدای پای کلنل پس از خسوفی پنج‌ساله، شور شیدایی را برطنین کرده است.

خبر پـرگزیده

پردیس افکاری درگذشت

پردیس افکاری، بازیگر، عصر پنجشنبه سوم اسفند ماه بر اثر بیماری از دنیا رفت. همسر او، محمد نجفی، که شب قبل از فوت این هنرمند درگفت‌وگو با ایسنا با ارائه جزئیاتی درباره بیماری همسرش که دچار سرطان کبد بود و در مدت کوتاهی، به وضعیتی وخیم رسیده بود، ابراز تأسف کرد: از زمان تشخیص بیماری همسرم تا به امروز کمتر از یک هفته گذشته. متأسفانه این بیماری پنهان بود و ما اصلا متوجه آن نشدید و حال و روز ایشان هم طوری نبود که احتمال بیماری بدیهیم. از زمان بروز بیماری، خیلی زود به این مرحله حاد رسید و به سرعت تمام کبد را گرفت و از ریه هم سرایت کرده است.

«پردیس افکاری» زاده سال ۱۳۴۲، دانش آموخته رشته تئاتر از دانشگاه آزاد است و دوره بازیگری را در گروه تئاتر آهتابیا گذرانده. او فعالیت خود را در سینما با فیلم «شاه‌های پید» به کارگردانی امرالله احمدجو در سال ۱۳۶۷ آغاز کرد. او در تئاتر با کارگردانی چون زنده‌باد رکن‌الدین خسروی، مجید جعفری، شکرخدا گودرزی، محمد نجفی وقطب‌الدین صادقی همکاری داشته و از عمده نمایش‌هایی که در آنها بازی کرده می‌توان به آثاری چون سوسنگرد، ابن سیّا، باغ آلبالو، زیر گنبد کبود، زاندارک، عروسی، عاشق‌کشون و دندون طلا اشاره کرد.

بازی در فیلم‌ها و نمایش‌های تلویزیونی چون هادی و هدی، بزنز قندی (عروس‌گ‌ردان)، غروب یک روز بارانی، غفلت، معین پزشک، با طراوت، فکر پلید، خانه شماره پنجم، این که دادگاه نیست، در مسیر زاینده‌رود، بخش دیگری از کارنامه هنری این بازیگر است. افکاری در سینما با کارگردانیی چون سیروس الوند، محمدعلی سجادی، امرالله احمدجو، حسن فتحی، کریم آتشی، حمید رخشانی و… همکاری کرده که نتیجه آن بازی در آثاری همانند دخترک کنار مرداب، گرل، کیفر، برخورد، پرواز را به خاطر سپار، پنجاه روز التهاب، ضربه آب‌بان، چاو و… است.

این بازیگر که ده ۹۰ در نمایش «کاسپار» نوشته «پتر هاندکه» و به کارگردانی محسن معینی، به ایفای نقش پرداخت. بازی در نمایش «فر قس تدررو» به کارگردانی محسن معینی، دیگر حضور او بر صحنه نمایش است.